

1837

8. Maj 1897: Eneste Beh. af Fællesudv. Indst. ang. Finansloof. 1897—98.

1838

disse udestaaende Penge i Ryttergodserne, er der en Kapital, hvoraf der svares Rente. Men jeg tror, at den Fremstilling, som den ærede Ordfører gav, ikke var korrekt. Thi det forholder sig ganske rigtigt saaledes, at oprindelig blev Laanene stiftede uopfidelige fra begge Sider, men allerede i 1785, da Staten ved Plakat af 8de Juli 1785 overdrog disse Fordringer til den daværende Bank til Ejendom, blev det samtidig bestemt i et Reskript til Rentekamret af 8de Juli 1785 — jeg skal tillade mig at oplæse det — at „Debitorerne af disse Kapitaler maa kunne opsigge dem enten ganske eller til Dels eller udi visse bestemte Afbetalingsterminer, hvorefter Rentekamret det fornødne foranstalter“. Det vil altsaa sige, at man erkendte fuldt ud, at det var en Kapitalgæld. Den resterende halve Købesum stod som Kapitalgæld, som Pante-gæld i disse Ejendomme, og nu blev det bestemt, idet der gik over til Banken, at Debitorerne kunde have Opsigelse med Hensyn til disse Penge. Saa lagde den ærede Ordfører: Ja, men adskillige Aar efter gif de tilbage til Staten igen, og saa faldt naturligvis Opsigelsen bort. Men det er noget, den ærede Ordfører har sagt for sin egen Regning, det kan han ikke paavise en eneste Lovbestemmelse eller Lovsted for. Naar Staten har overdraget disse Fordringer til Banken og samtidig har bestemt, at Debitorerne kunne opsigge dem, have Debitorerne faaet Opsigelsesret, og saa kan denne ikke falde bort, fordi Fordringen senere gaar tilbage til Staten. Og i 1826 blev det ved et Rentekammerreskript af 8de April bestemt, at Smaafordringer, som ikke vare større end 50 Rigsdaler, kunde fordres indbetalte, naar Debitorerne onskede det, der behøvedes ikke en Gang Opsigelse. Det vil altsaa sige, at med Hensyn til større Fordringer skulde der finde Opsigelse Sted af Kapitalen, men naar det var punktet ned til 50 Rigsdaler eller derunder, behøvedes der ikke en Gang Opsigelse, saa kunde de blot komme og melde sig og sige, at de onskede at betale Kapitalen ind. Det samme ses ogsaa af en Rentekammerreskrivelse af 20de Maj 1826, hvor det bestemmes, at i Tilfælde af Udstyning skulde disse Fordringer, for saa vidt de ere 50 Rigsdaler eller derunder, betales. Sagen er simpelthen den, at det var først ved en Plakat af 10de

Marts 1814, at det blev bestemt, at naar en Købesum blev indestaaende i en Ejendom ved et Salg, saa kunde Sikringen af den og Rente til dens Tilbagebetaling ikke bestemmes i selve Skødet, men der skulde udstedes en Panteobligation. Det var en Stempelbestemmelse, Staten vilde have Stempelindtægt af Panteobligationen, og derfor blev det anordnet i 1814. Men i 1815 blev det ved et Reskript af 25de Marts bestemt, at denne Bestemmelse i Plakat af 10de Marts 1814 ikke er anvendelig paa de Tilfælde, hvor kongeligt Gods er bortsolgt paa Vilkaar af, at en Del af Købesummen for bestandig skal være Prioritet i Ejendommen. Og de Herrer vide jo godt — og navnlig ved den ærede Ordfører det — at ved Stempelberegningen af saadanne Skøder skal man ifølge Stempelovens § 33 regne disse Købesummer, disse Reskøbesummer, som Køberen overtager, med i den Værdi, hvoraf Stempelen beregnes, og der staar i § 33, at de Statskassen tilhørende halve Købesummer, der indestaa i visse Ejendomme paa de forrige Rytterdistriktsgodser, skulle medregnes, og i Købesummerne medregnes ogsaa enhver anden, paa den købte Ejendom hvilende Pantegæld. Derimod regnes Bankhæftelsen ikke med. Der er jo ingen, der tvivler om, at Bankhæftelsen er en Pantebehæftelse. Det er en Kapital, der forrentes, der staar i Ejendommen, men den regnes ikke med i Stempelberegningen, hvilket derimod disse halve Købesummer gøre, saa der er ingen Tvivl om, at det er simpelthen Pantegæld, hvoraf der svares Rente, og en Pantegæld, der staar paa den allerfortrængligste Sikkerhed. Og naar saa Rentekamret og Pengemarkedets Tilstand tillade det, er der ikke det mindste i Vejen for at sætte Rente ned, og det betyder ikke noget, naar den ærede Ordfører henviser til den ojeblikkelige Diskonto, thi Diskontoen af Betsler og Rente af første Prioriteter have ikke noget med hinanden at gøre. Jeg forstaar derfor ikke, hvad det er for et Princip, den ærede Ordfører vilde finde med Hensyn til disse to Punkter.

Men, mine Herrer, i Formiddags stod jo det politiske Barometer lavt, og det truede med Torden. Nu i Eftermiddag tyder det jo paa højt Vejr og Forligelse og Forsoning, saa derfor er det ikke værdt at tage Sagen